

HORMONALE GEZONDHEID

Testosteron bij vrouwen: het hormoon dat zelden wordt vervangen

Uw eierstokken blijven testosteron maken lang nadat ze gestopt zijn met oestrogeen. Hier staat wat het bewijs ondersteunt, wat niet, en waarom de dosis en de toedieningsweg alles bepalen.

Swipe

WAT VAAK WORDT GEMIST

De eierstok blijft testosteron afgeven

Vrouwen maken testosteron aan in de eierstokken en in de bijnieren, en de eierstok blijft testosteron afgeven na de overgang, ook al stopt de oestrogeenproductie. De spiegels dalen geleidelijk met de leeftijd. Of een bepaalde vrouw baat heeft bij vervanging is een klinische beslissing, geen kwestie die één bloedonderzoek beslecht.

DE ENIGE INDICATIE DIE OP BEWIJS BERUST

Eén indicatie berust op bewijs

De richtlijn van de European Society of Endocrinology uit 2025 stelt dat hypoactief seksueel verlangen bij postmenopauzale vrouwen de enige indicatie voor testosterontherapie bij vrouwen is die op bewijs berust. In de meeste landen is geen enkel testosteronproduct specifiek voor vrouwen geregistreerd, dus voorschrijven gebeurt off-label en vraagt om een ervaren specialist.

DOSIS EN TOEDIENINGSWEG

Transdermaal, en geen dosis erboven

De richtlijn van de European Society of Endocrinology steunt transdermale dosering gericht op premenopauzale fysiologische waarden. Androgenen geven vermannelijkende effecten: ongewenste haargroei, acne en een lagere stem, waarop tijdens de behandeling wordt gelet. Een stemverandering herstelt mogelijk niet volledig. Daarom is het dosisplafond niet onderhandelbaar.

DE STUDIE UIT 2025

**52% libido | 47% stemming |
39% cognitie**

Aandeel van 510 vrouwen dat verbetering meldde na vier maanden transdermaal testosteron, bovenop bestaande HRT. De gemiddelde klachtenscores daalden met respectievelijk 33, 34 en 22 procent.

DE BEPERKING

Retrospectief, zonder placeboarm

Het signaal is bemoedigend, maar het bewijs is nog niet sterk. Dit was een retrospectief cohortonderzoek zonder controlegroep en zonder placeboarm. De auteurs zelf noemen het een pilot en roepen op tot gerandomiseerde studies.

WAARVOOR HET NIET IS

Geen botbehandeling, geen algemeen tonicum

De veiligheidsgegevens op korte termijn zijn geruststellend, en de richtlijn zegt ook dat de veiligheid op lange termijn nader onderzoek verdient. Beide helften van die zin zijn waar. Het is geen botbehandeling, geen algemeen tonicum, en geen vervanging van oestrogeen.

RECEPTPLICHTIGE BEHANDELING

Eerst een echte diagnose, dan medische begeleiding

Dit artikel is uitsluitend bedoeld als algemene informatie en is geen medisch advies.

Testosteron voor vrouwen is een receptplichtige behandeling en is in de meeste landen niet geregistreerd voor gebruik door vrouwen. Overleg met een gekwalificeerde arts of het voor u geschikt is.